

Større end Kong?

Et velment portræt af en producent

Per Calum

Dino de Laurentiis, manden bag »King Kong«, er i sin tid – af Bjørn Rasmussen – blevet karakteriseret som en af Italiens »få producere i amerikansk forstand«, og »han er stadig sjælen i produktioner, der uden hans støtte aldrig ville blive lavet«. Det gælder stadig, nu da manden med fornavnet, der mere lyder som et kælenavn end som et døbenavn, er flyttet til USA og mere end nogensinde er at ligne ved en amerikansk superproducer. Ikke blot på grund af »King Kong«, der med en udgift på næsten 25 millioner dollars næppe ville være blevet lavet i et så grandios format af nogen anden, men også på grund af produktionen af Ingmar Bergmans første ikke-svenske film, »The Serpent's Egg«.

Filmene er yderpunkter i Dino de Laurentiis' produktion, men de er med til at understrege det uforudsigelige i hans dispositioner, blandingen af det kommercielle og det meget seriøse, eller, sagt på en anden måde, Dino de Laurentiis' nok ubevidste gåen på tværs af det entydige. Dino de Laurentiis Corporations er et enmandsforetagende om noget er. Sydney Pollack har kaldt de Laurentiis »The fastest man with a check book«, og Dino de Laurentiis har om sine dispositioner forklaret, at han kan »smell it« (som Harry Cohn kunne fornemme det i buksebagen), om et projekt er ulejligheden og pengene værd.

Dino de Laurentiis, født 8.8.1919 i Torre Annunziata (nær Napoli) i Italien, begyndte som skuespiller i 1938, men efter kun et par år skiftede han til virket som produktionschef, og siden har han produceret et alarmerende stort og varieret antal film. I mange tilfælde har han blot fungeret som manden med tegnebogen og instinkt, i andre, færre, tilfælde har han engageret sig direkte i produktionen, men vist aldrig så udpræget som i tilfældet »King Kong«, og John Guillermin, filmens instruktør, har om de Laurentiis forklaret: »Dino er Dino. Han kører løbet, men han blander sig ikke. Han lader enhver fungere; men han er i stand til, med sin fuldstændig skrupske begavelse, at få folk til at yde deres 100% bedste og alligevel være 'the godfather' – på samme måde som Darryl Zanuck var det, eller som Thalberg var, er jeg sikker på – måske endda som Louis B. Mayer var det«.

Dino de Laurentiis er af samme mening. Umiddelbart efter at være flyttet til USA erklærede han overfor »Variety« at »The period of greatest glory in the american cinema was the era of the Goldwyns, Zukors, and Zanucks, all big men who ran their studios as one-man affairs. Today they don't have men of that stature, instead you have employees. Skilled employees, but not one man at the top to make quick decisions«. Ikke mindst det sidste betyder noget for Dino de Laurentiis, der ved samme lejlighed har forklaret, at »if I don't feel free ... I cannot make a good picture«.

På adskillige punkter kan Dino de Laurentiis i dag nok virke som lidt af en anakronisme. Han har ingen synlige

rivaler til sin position som Hollywoods mest uafhængige mogul. Hverken en Robert Evans eller en Richard Zanuck kvalificerer sig som gammeldags Hollywood-mogul – om end det nok er Richard Zanuck (fra Zanuck-Brown Productions) som Dino de Laurentiis betragter som sin konkurrent. Og som den producer, hvis status han så tydeligt ønsker sig. Næmlig som manden, der kan prale med at have produceret filmhistoriens største kasse-succes, med andre ord – Dino de Laurentiis ønsker sig, at »King Kong« kan overgå »Jaws« (Dødens gab – se Kos. 129), så han derefter kan spørge »Lille spejl på væggen der, hvem er størst i verden her«.

Til dette formål sørgede Dino de Laurentiis bl. a. for at »King Kong« fik premiere i ialt 2200 biografer verden over på samme dag (den 17.12.1976), og det har heller ikke skortet på annoncer i »Variety«, der med store bogstaver har forkyndt, hvor meget »King Kong« har indspillet. Allerede fem dage efter premieren forkyndte den første annonce, at »King Kong« efter kun tre dage havde indspillet knap syv millioner dollars (helt nøjagtigt: 6.967.164 millioner), og siden da er tallet vokset støt, men det er stadig langt fra sikkert, at »King Kong« kan overgå »Jaws«, bl. a. må tages i betragtning, at dollar'en siden premieren på »Jaws« er blevet mindre værd, og at »King Kong« åbnede i langt flere biografer end »Jaws«. Allerede nu synes det dog sikkert, at »King Kong« hører hjemme i den absolutte elite af kasse-succes'er (så kan man jo spekulere over, hvorfor det netop er to film med mekaniske kæmper – henholdsvis en kunstig kæmpehaj og en kunstig kæmpeabe – der i halvfjerdserne kvalificerer sig som publikumsyndlinge).

Men sådan tænker Dino de Laurentiis slet ikke. Tværtimod betragter han kæmpeaben som et 'levende' væsen, der besidder tilstrækkelig menneskelighed til at kvalificere sig som skuespiller. I hvert fald har Dino de Laurentiis (til »American Cinematographer«, jan. 1977) udtalt, at »in this movie Kong acts so well, so fantastically, that he must have an Academy Award (Oscar) nomination as one of the best actors of the year«. Siden har Dino de Laurentiis fra Academy of Motion Picture Arts and Sciences fået at vide, at kæmpeaben bestemt *ikke* kan betragtes som kandidat til prisen som bedste skuespiller. Nå, om ikke andet, så har Dinos forslag tjent til at skabe yderligere reklame omkring »King Kong«, og hvad betyder en Oscar mod gratis reklame og dermed (formodentlig) flere publikummer og flere penge? Jo, tilbage er Dino de Laurentiis stolthed, thi på sin egen vis er denne italienske filmmand næppe uden idealer, og hvis han ikke umiddelbart forekommer at være en værdig arving til den længe så tomme trone, som Thalberg, Selznick, Zukor, Mayer, Zanuck og alle de andre har efterladt sig, så skyldes det måske, at tiderne har ændret sig så meget, at det kræver en større og anderledes kapacitet end Dino de Laurentiis til – ubestridt – at gøre krav på tronen. Eller måske husker vi blot dårligt, måske er Dino de Laurentiis større end både Kong og alle de andre.

Dino de Laurentiis fotograferet under indspilningen af »King Kong«.